PESIQTA RABBATI 34
(FRIEDMANN)

1st Subject

§1 גילי מאד בת ציון
הריעי בת ירושלים
הנה מלכך יבא לך
[צדיק ונושע הוא
עני ו[הוא] רכב על חמור
ועל עיר בן אתנות] (זכרי' ט' ט').

2nd Subject

זו היא שנאמרה ברוח הקדש על ידי ישעיה ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם בתוך העמים (ישעיה ס"א ט').

§2 כנגד מי אמרו ישעיה למקרא הזה לא אמרו אלא כנגד אבילי ציון שהקדוש ברוך הוא עתיד ליתן להם (נצחם) [ניצוחם] על אויביהם שנאמר ונודע בגוים זרעם, אל תהי קורא זרעם אלא זרועם.

ומי עומד להם בזרוע הקדוש ברוך הוא עומד להם בזרוע שנאמר ה' חנינו לך קוינו היה זרועם לבקרים אף ישועתינו [בעת צרה (שם /ישעיהו/ ל"ג ב'), לבקרים] אותם (שמשו בימים) [שמשכימים] בכל בוקר ובוקר לבקש רחמים, אף (ע"פ) [ישועתנו בעת צרה] אילו אבלים שחמדו את הישועה ערב ובקר וצהרים, והיתה צרה גדולה (מישראל) [לישראל] שמבזין אותם ומלעיגין עליהן.

§3 כיון שרואים אותן גזירות של שנה האחרת שהמשיח נגלה בהם והן באות זו אחר זו ואין (מספיקו) [מפסיקות] מיד (מבזין) [מבינין] ואומרים (בימינו) [מימינו] לא הייתה כזאת שמא משיח (נגוע) [מגיע].

ואלו הן גזירות שהן מתוכם (מניני') [מבינים], בניסן בערב שבת שביעית, ויצא רוח מערבית וירד שלג מן השמים (והלקה) [ומלקה] את הזרע, ואחר כך מתחילים רעות בכל חודש וחודש (ונופלי') [וכופלים], ואחר כך מבינין ואומרים בודאי זה מלך המשיח, אעפי"כ אין דעתן מיושבת עד שנידונים בשביעית עד שיהיו פניהם כשולי קדירה, ובמה נידונים, ברעב, שאין לבם של ישראל נשבר אלא על ידי רעב .

§4 ואחר כך עומדים צדיקי הדור ומסלקים תפילתם ומניחים אותם על הארץ (ואמר) [ואומרים] לפניו רבונו של עולם לא עשינו יפה כל השנים כצאן תעינו, אמר להם הקדוש ברוך הוא מחול לכם (ומנשקתו ומניחם) [ומנשקם ומניח] להם כתר, מי שיש לו זכות תורה היא עומדת לו, ומי שאין לו זכות תורה תהא עליו, הא למדת שכל המאמין (במשנה) [משנה] הראשונה כופלים לו שכרו כפלי כפולים.

§5 כל רואיהם יכירום (ישעיה ס"א שם) אילו אבילי ציון, שעשה (עמם) הקדוש ברוך הוא על עולמו מלאכי חבלה ומחבלים והולכים כל [ימות] הגאולה ואבילי ציון עמהם נכנסים ועמהם יוצאים, כאדם שנכנס אצל חבירו ויוצא ואין מזיקים אותו.

והרואה אותם יושב ואומר לשוא שחקנו לשוא לעגנו על דבריהם, אמר רבי בר חנינא זכות של אילו (מצמחת) [מצמתת] אותם ואנו הרהרנו אחריהם, על אותה שעה אמר ישעיה וראו גוים צדקך (שם /ישעיהו/ ס"ב ב') אילו אומות העולם שהם רואים צדקתם של אבילי ציון, וכל

מלכים כבודך (שם /ישעיהו ס''ב/) אילו מלכים, כבודך אילו (מלכים) [מלכי] תושיה שהן רואין בכבוד,

Close of 2nd Subject

לכך נאמר ונודע בגוים זרעם.

Recapitulation of 1st Subject 3rd Subject

§6 דבר אחר גילי מאד בת ציון [הנה מלכך וגו'] זה שנקרא מלך שעתיד הוא למלוך על דורות הראשונים ועל דורות האחרונים
.

1st development

והקדוש ברוך הוא מכריז להם לכל (צדיק) [צדיקי] דור ודור, אמר להם צדיקי עולם אע''פ שדברי תודה /תורה/ צריכים הם עלי (שחיביתם) [שחכיתם] לתורתי ולא (חיביתים) [חכיתם] למלכותי, שבועה היא לפני שכל שחיכה למלכותי אני בעצמי מעיד בו לטובה שנאמר לכן חכו לי נאם ה' ליום קומי לעד (צפניה ג' ח') באבילים שנצטערו עמי על ביתי החרב ועל היכלי השמם עכשיו אני מעיד בהם שנאמר את דכא ושפל רוח (ישעיה נ''ז ט''ו), אל תהי קורא את דכא אלא אתי דכא, אילו אבילי ציון שהשפילו את רוחם ושמעו את חרפתם ושתקו ולא החזיקו טובה לעצמם.

2nd development

§7 דבר אחר ליום קומי לעד ביום קומי להעיד במשיח ששקולה זכותו כנגד פמליא [שלי] וכי כל המידות הללו לפני ולא תחכו לי, אומרים לפניו רבש''ע לב אבן נתתה לנו והוא התעה אותנו ומה עזא ועזאל שגופן אש כשירדו לארץ חטאו אנו לא כל שכן, אמר להם אבילים זכוהו שהודו בו ולא חפצם בהם, באותה השעה עתידים לבכות כל צדיקי [דור] עולם, אמרו לפניו רבונו של עולם הם עלו במחשבה ואנו לא עלינו, באותה שעה אמר להם הקדוש ברוך הוא אל (תכסו קדושיו ואידירי) [תבכו קדושיי ואדיריי] כבר שמעתי את תפילתכם שמא קיפחתם (שכרם) [שכר] תורתכם כל שכן (שכריכם) [שכרכם] כפול [שנאמר ולכן יחכה ה' לחננכם ולכן ירום לרחמכם כי אלהי משפט ה' אשרי כל חוכי לו] כי עם בציון ישב ובירושלים [בכו לא תבכה חנון יחנך לקול זעקך כשמעתו ענך] (ישעיה ל' י''ח וי''ט) חנון שנתן להם שכר תורה, יחנך שאוכלים ימות המשיח, כשמעתו ענך לעולם הבא, וכל אותן הטובות שאני עושה לכם בזכות (משיח נעכב) [המשיח שנתעכב] כל אותן השנים.

Close of 3rd Subject

אמר רבי ינאי אמר רב כל המצפה לישועה הקדוש ברוך הוא מרביצו לגן עדן שנאמר אני ארעה צאני ואני ארביצם (יחזקאל ל''ד ט''ו).

Recapitulation of 1st Subject

§8 צדיק ונושע הוא [זה] משיח (שמצדקו) [שמצדיק] דינו על ישראל כששחקו עליו כשיושב בבית האסורים, והוא נקרא צדיק.

Development

למה נקרא נושע, אלא שמצדיק עליהם את הדין (אמר) [ואומר] להם, כולכם בני הלא אתם אלא כי תושעו כולכם ברחמיו של הקדוש ברוך הוא.

עני ו[הוא] רוכב על חמור זה משיח.
ולמה נקרא שמו עני, שנתענה כל אותם השנים בבית האסורים ושחקו עליו פושעי ישראל.

(מפני ש[הוא] רוכב) [רוכב] על חמור, מפני הרשעים אין להם זכות ההולך הלך ויזכור אבות, בזכות של משיח הקדוש ברוך הוא (מגין עליכם) [מגן עליהם ומוליכם] דרך ישרה וגואל (אתכם) [אותם], שנאמר בבכי יבואו ובתחנונים אובילם אוליכם אל נחלי מים בדרך ישר לא יכשלו בה כי הייתי לישראל לאב ואפרים בכורי הוא (ירמיה ל''א ט').

מה ת''ל הוא [הוא] לימות המשיח הוא לעולם הבא ואין אחר עמו (ואין אחר).

Coda

ואויביו אלביש בושת (תהלים קל''ב י''ח) אלו החלוקים עליו, ועליו יציץ נזרו (שם /תהלים קל''ב/) עליו ועל הדומים לו.